

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

**Az erdélyi rokkantak
illetményeinek felemelése
a kamarában**

Bukarest, február 13.

A kamara tegnap ülést tartott, melyen Apateanu szükségesnek tartja az erdélyi hadi rokkantak illetményeinek felemelését. Florescu vádat emel a esernovici irodalmi klub ellen, ahol erkölestelen üzelmeket folytatnak és kéri a vizsgálat megindítását. Attértek azután a napirendre, melyen a közlekedésügyi miniszter hiteljavaslata szerepel. Bratianu Vintila rövid felszólalása után a kamara a hiteljavaslatot elfogadta, majd egy temesvári és egy gyulafehérvári telekeseréről szóló javaslatot szavaztak meg.

A külföldön

Romániáról elterjedt hírek

Bern, február 11.

Messinger berni főrabbi és Petrescu Comnen, Románia svájci követe, a Jüdische Pressezentrale jelentése szerint, tegnap megbeszélést folytattak, amely alkalommal Petrescu Comnen közölte a főrabbiival, hogy a külföldön Romániáról elterjedt hírek alaptalanok. Rámutatott arra, hogy az elmúlt év őszén Colban Erik népszövetségi titkár meglátogatta Romániát és személyesen győződött meg arról, hogy a Románia ellen vezetett kampány indokolatlan. Jakobson cionista delegátus legközelebb meglátogatja Romániát és ekkor konstatálhatja, hogy mi az igazság.

Averescu felülbírálja

a lakbérleti javaslat elveit

Bukarest, február 13.

A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyen Cudalbu igazságügyminiszter betérjesztette a lakbérleti törvényjavaslatot. Averescu miniszterelnök magához vette a javaslatot és kijelentette, hogy a legközelebb megtartandó minisztertanácson közölni fogja, vajjon helyesnek tartja-e a javaslat elveit, vagy sem? Ezután tárgyalta egy konzorciumnak ajánlatát az osztálysorsjáték bevezetésére vonatkozólag. A minisztertanács elhatározta, hogy előbb az eddigi sorsjáték likvidálását fejezi be és csak azután döntenek az ajánlat fölött. Cudalbu igazságügyminiszter ismertette a sajtótörvényjavaslat elveit, majd a minisztertanács a kiküldött miniszteri bizottság rendelkezésére bocsátotta a javaslatot végleges megszövegezés céljából.

Temesvár is kap külföldi kölcsönt

Trancu-Jasi munkaügyi miniszter Temesvárott fogadta a kisiparosok és a munkanélküliek küldöttségét — A miniszter három iparos műhelyében

A miniszter nagy előadása a színházban

Temesvár, február 13.

Tegnap a Bánság metropolisának ünnepelt vendége volt: Trancu-Jasi Grigore munkaügyi miniszter. Délelőtt tizenegy órakor érkezett meg a miniszter a Simplon-vonattal és a józsefvárosi pályaudvaron szállott ki, ahol a megye nevében Bogdan Antal dr. prefektus, a város képviselőiben Schmitz Ferenc dr. polgármesterhelyettes, az iparosok nevében Klein Jenő mérnök, az Iparosok Szindikátusának elnöke, Oprea János iparkamarai elnök, Veterány Viktor dr. szindikátusi ügyész, Olariu Péter iparpestületi elnök, Gazda és Petcu György titkárok, valamint az iparosok

hatalmas tömege

várta. Megjelentek a temesvári közhivatalok fejei is, akik között ott voltak Bunghetianu szindiguranca vezérigazgató és Liuba Valér dr. rendőrprefektus is. A minisztert, aki Dimitriu galaci képviselő társaságában érkezett, lelkes éljenzéssel fogadták. Bogdan Antalné, a prefektus neje, néhány szívélyes szóval virágcsokrot adott át, melyet a miniszter melegen megköszönt. Trancu-Jasi miniszter azután Bogdan Antal dr. prefektus lakására hajtatott.

Egy órakor Trancu-Jasi miniszter az Iparosok Szindikátusának házába indult, ahol a Szindikátus nevében Klein Jenő elnök üdvözölte. Köszöntötték még a minisztert a kisiparosok nevében Olariu Péter és a vidéki kisiparosok nevében Hollinger Péter. Azután a Szindikátus nagy tanácskozó termében

ünnepi ebéd

folyt le. Az első felköszöntőt Trancu-Jasi miniszter mondotta a királyra és a királyi családra. Hangsúlyozta, hogy amíg máskor a király egészségének óhajta konvencionális szokás, most a szívekből fakadó ima. Utána Vete-

rány Viktor dr., az ipari szindikátus ügyésze köszöntötte fel a minisztert és kérte, hogy jóakarattal hallgassa meg az iparosok kívánságait annál is inkább, hiszen az ország érdeke, hogy az ipar virágozzék. Cioban Pompil dr. képviselő rámutatott Temesvár ipari fontosságára és hangoztatta, hogy ezt az ipart a kormánynak nem szabad mostohán kezelnie, hanem jóakarattal és főleg olcsó hitellel kell támogatnia. Hollinger Péter beszélt azután az iparosok összetartásának szükségességéről és méltatta Klein Jenőt, akinek érdeme, hogy a temesvári iparosoknak saját házuk van.

Trancu-Jasi miniszter mondott azután nagy beszédet. Kijelentette, hogy ismeri Temesvár ipari és

gazdasági jelentőségét

és azt értékelni is tudja. A kormány felismerte a külföldi kölcsönnek a hazai ipar fejlődése körüli fontosságát és azért lehetővé fogja tenni, hogy Temesvár is kaphasson ilyen kölcsönöket. Örömmel regisztrálja, hogy Temesvárott szociális és népjóléti intézményeket is istápolnak.

A bankett után a miniszter a prefekturára vonult. A prefektus szobájában először fogadta az Ipari Szindikátus küldöttségét, melyet Klein Jenő és Veterány Viktor dr. vezettek. Átnyújtották a szindikátus memorandumát, amely felsorolja az egyes ipari szakmák kívánságait. Trancu-Jasi miniszter válaszában kifejtette, hogy igyekezni fog a méltányos kéréseket teljesíteni. Azután fogadta a miniszter a munkások és

munkanélküliek küldöttségét,

melyet Bogdan Antal dr. prefektus vezetett. A prefektus rámutatott arra, hogy a munkanélküliek száma egyre gyarapszik és hogy ezen csak a közmunkák nagyszabású megindításával lehet segíteni. Trancu-Jasi hangsúlyozta,

hogy a munkanélküliség országos problémájának elintézésében a kormány hathatósan fáradozik. A lakók Légrad, Istvan által vezetett küldöttségének a miniszter kielentette, hogy a lakástörvény igazságos lesz. A miniszter a délután hátralevő részén ellátogatott a belvárosi tanoncotthonba. Ott Vulpe János igazgató üdvözölte, két tanonc pedig köszöntő verssel fogadta. Ellátogatott ezután három kisipari műhelybe és pedig özvegy Martin Adámné hentesüzletébe, Hermann György mérleggyároshoz és Schulz József lakatosmesterhez. Mindenhol elsősorban

a tanoncok helyzete

felől érdeklődött. Délután félhatkor a miniszter a városi színházban nagy előadást tartott szociális és munkügyi problémákról. Este kilenc órakor az ipari és kereskedelmi kamara Trancu-Jasi tiszteletére a Ferdinánd-szálló téli kertjében bankettet adott, amelyen Bogdan Antal dr. prefektus az első poharat a királyra üritette, utána pedig Oprea János kamarai elnök nagy beszédben köszöntötte a minisztert, aki szívélyesen válaszolt.

Ma délelőtt a miniszter

Dettára indult,

ahol felavatja az ottani tanoncotthonot. Délben Dettára ipari köréi bankettet adnak a tiszteletére, délután hat órakor pedig Temesváron keresztül Bukarestbe utazik. A miniszterrel együtt Bogdan Antal dr. prefektus is a fővárosba megy.

GOGA SZÜKSÉGESNEK TARTJA A KORMÁNY ATALAKÍTÁSÁT. Bukarestből jelentik: Az Adeverul szerint a kormány kebelében erős áramlat érezhető a kabinet átalakítása érdekében. Különösen Goga tartja szükségesnek néhány miniszteri tárcát vezetőjének kicserélését. A lap úgy tudja, hogy Berlescu, Trancu-Jasi és Cudalbu ellenzik Goga tervét.

Ne mulassza el

saját érdekében a

„Pompadour illatszertár“

(Gyárváros, Andrásy-ut 14. sz.)

olcsó árairól meggyőződést szerezni.

Női tanácstagok a nyomortanyákon

Az Epreskert paradicsom a szekereszlaktanyában uralkodó állapothoz képest — A titkos prostitúció melegágya — Szülők, akik áruba bocsátják gyermekeik testét

Faur Zsófia városi tanácstag a segítség módjairól

Temesvár, február 15.

Talán nem is riport, talán nem is újságcikk, sőt talán nem is pillanatfelvétele annak amit Temesvár nyomorának és szociális bajának nevezünk. Több. Sokkal több. Probléma, amelynek megoldására itt vannak a kézzelfogható és megoldást kínáló eszközök és ezek a megoldások elvesznek a végnélküli tanácskozások utvesztőjében.

Itt vagyunk Faur Zsófia lakásában. Minek dicsérni ezt a nemeszívű uriaszonyt, aki nem most tanulta meg gyakorolni a jótékony-ságot, hanem szíve már régen ott lakik, ahol a nyomor kér segítséget és a szegénység támogatást

— Keresztmetszet, nagyon szomorú keresztmetszet az, amit mostan itt hallani fog — kezdi a beszédét Faurné Prostean Oktávia dr. városi főorvossal meglátogottuk tegnap délelőtt a temesvári nyomortanyákat. Ott voltak a városi tanács nőtagjai, csekélységem is. Első utunk az erzsébetvárosi szülőkben fekvő

tüdődispensairebe

vitt. Csendes szerény épület, amely azonban ahogy ma van, nem felelhet meg a hivatásának. Lehrer Ferenc dr. főorvos készséggel kalauzol. Négy egyszerű szoba és arra van berendezve a tágas kerttel, hogy naponta ellátogassanak a betegek és ott a napon fekvő székeken sütkérezzenek és gyógyítsák magukat. De nem úgy van ma. A városnak kötelessége lenne a konyhára való ételt adni, mert nem lehet követelni a többnyire szegénysorsu betegét, hogy maga hozza magával az ennivalóját. És azután majd azokat a fekvő székeket fel is kell állítani. Még nagy baja van ennek a tüdőgondozónak, hogy nagyon

messzire esik.

Viszont a tüdőbetegeknek nem szabad a löbbi emberrel együtt a villamost használni, ennél fogva azt javasoljuk majd, hogy a villamosigazgatóság minden reggel indítson külön kocsit — gyűjtőkocsit a tüdőbetegek részére és este szintén külön kocsit szállítsa haza azokat. Ezek lennének a megjegyzéseim a tüdőgondozóról azzal, hogy a mai álla-

Őrizkedjünk az ártalmas arckenőcsők használatától, mert ezek rettenetes rombolást visznek véghez az arcon. A világ legszebb és legelőkelőbb hölgyei a **Földes Margit Crém**et használják, mert zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

Fekete dominót álarcosbálakhoz kölcsönbe kaphat éjjel-nappal a **mentőállomáson**

potában nem tudja teljesíteni a feladatát és a

város kötelessége,

hogy a hóna alá nyuljon ennek az intézménynek.

Innen az Epreskertbe mentünk. Tudja nem is olyan borzasztó hely. Barakszerű épületek és a háziasszony takarosságától függ, hogy a lakásában milyen tisztaságot tart. Egész szép kis telep ez, amiről sokkal rosszabbat irnak, mint amilyen valójában. Igaz, hogy köröskörül a pocsolyákat szabályozni kellene a városnak, de ez még

nem a legszegényebb

és legszomorubb negyede Temesvárnak, mert amit a tréncaszárnya mutat, az felülmul minden fantáziát. Ha az ember belép a tréncaszárnya udvarára. büz és kloakaszag fogadja. A régi nagy kaszárnyatermeket fülkéké alakították át, úgy hogy sok ilyen fülkének egyáltalán nincs ablaka. Az emberben hatalmas kérdőjelle alakul az a kérdés, vajjon hogy tudnak itt emberek élni. És a nagy szegénység és a nyomor mellett itt burjánzik a

titkos prostitúció.

A titkos prostitúció igazi melegágya a tréncaszárnya. Belépünk az egyik óduba. Prostean Oktávia dr. főorvos felhívja a figyelmünket az anyára, aki a bűn fertőjébe kergette a gyermekét. Szemrehányó szavak érik az anyát, mire az harcos álláspontra helyezkedik:

— Mit törődnek a nagyságuk véle? Más is csinálja! Uríbb dámák is csinálják, miért ne csinálhatná hát az én lányom?

A tréncaszárnya sikátorain tovább vezet az út. Ismét egy óda, de az két lakosztállyá van átalakítva. Az egyikben egy öreg asszony tesz-vesz, a másik részben két tizen-négy-tizenöt év körüli lány alszik, pedig dél felé jár az idő. Ugyanaz az eset. Az éjszakát átcsavarogják

büzös korcsmákban

és istenháta megettéi helyiségekben. De mit törődik az anya ezzel? Pénzt hoznak, ez a fontos. Hogyan és miképpen, azzal nem törődik.

— Mit törődnek véle a nagyságuk, — fortlyan fel a vén bestia — így van jól, ahogyan van. Tudom, mit csinálók.

Felébred az egyik lány. Meghallja miről van szó. Elszégyeli magát. És szólunk hozzá pironogóan, szívhezszólón és az ajkak sirásra fakadnak.

— Hát mentsenek meg, mentsenek ki!

— Édes fiam dolgozni, álljon szolgálatba — hangzik a figyelmeztetés.

A lány félrehúzza a száját:

— Dolgozni? Azt nem. Jobb így. Ezerkét százán lakják ezt a helyet. És ennél a kérdésnél önkéntlenül eszembe ötlök a Temesvárott egyre elharapodzó

munkanélküliség.

Itt az erkölcsi sülyedés fenyegeti ezt az ezerkét száz szerencsétlen embert, ott a kenyérgond von barázdákat a homlokokra. És segíteni lehetne. A város ötmillió leit vett fel a költségvetésbe munkaházak építésére. Építeni kell sürgősen és

ezt az ezerkét száz embert ebből az élő pokolból ki kell telepíteni. És segítettünk azokon is és kenyeret adunk az építkezéssel a munkanélküliek egy részének is. Hathatós és energikusabb megoldást ennél nem ismerik. Nincs még pénz mondják. A kereskedelmi kamara igénybe vette a temesvári

nagybankok segítségét

a város ugyanezt megtehetné. Amíg a formalitásokon tulmegy a költségvetés kezdődjék meg az építkezés a temesvári bankok segítségével.

Es ha már a munkanélküli kérdésnél tartunk, ami Temesvárott már tulmegy minden határon, miért nem gondolkodnak az illetékes körök arra, hogy van az országban egy ugynevezett segélybizottság, amely hatvanmillió leiel rendelkezik. Miért nem járnak utána, hogy ebből az alapból jutassanak valamit a temesvári munkanélkülieknek is? Hiszen egyszer veri az Isten azt, akit a természet romboló ereje tesz tönkre, de kétszeresen van verve, aki ier fiui munkaereje teljében dolgozni akar és saját hibáján kívül nem tud. Emberi törvény és kötelesség ezeket segíteni.

A következő állomásunk

a vagonlakók

voltak. Száz család él itten. Meg vannak elégedve a sorsukkal, de most úgy hallották, hogy a város ki akarja lakoltatni őket. Ebbe is bele nyugszanak, nincs más kérdésük csak adjon a város a határban egy nagy telket számukra, amelyen nyomorult viskókat felépíthetnek, hogy hajléktalanok ne maradjanak. Megteszünk mindent az érdekükben.

A járványkórház

volt az utunk következő állomása. Nem akartam hinni, amikor a Déli Hírlap szövegét az ott uralkodó botrányos állapotokat, de most magam is kijelentem, hogy a temesvári járványkórháznál piszkosabb, elhanyagoltabb és züllöttebb intézmény az egész országban nincs. Prostean Oktávia dr. főorvos szinte elnézést kér a tekintetével az itt uralkodó állapotokért, de kijelenti, hogy sajnos ez nem a város hanem az állam felügyelete alá tartozik. A körtermekben pedig szegényes, a leghiányosabb berendezés és a betegek, kiket ott találtunk.

rongyokban és piszkosan

várják a végüket. Itt tenni és segíteni kell.

Szép dolog, hogy elhatároztuk egy Pasteur-intézet létesítését, de Kolozsvárott. Bukarestben és Jasiiban van hasonló intézet, Temesvárott is szép lenne ha lenne, de nézetem szerint Temesvárott addig nincsen helye a Pasteur-intézetnek, amíg rendes járványkórházunk, fertőtlenítő intézetünk és közkórházunk nincsen. Először ezekre van szükség és azután a Pasteur-intézetre. Az isteni gondviselés mentette meg Temesvárt eddig egy járványtól. Mert Isten mentsen, hogy Temesvárra járvány szakadjon, nem tudom, mit csinálnánk egy ilyen gyatra és borzalmas járványkórház mellett.

A sok szomorúság és nyomor láttán szinte jól esett a Buziási uton lévő

szegények otthonába

lépni. Tisztaság mindenütt, rend és figyelem a betegekkel szemben. De gyenge az ételmezés. Jó lenne, ha egy kis kápolnát állítanának fel a szegények otthonában és hetenként legalább egyszer bejárnának az összes vallások papjai, mert ezeknek a szerencsétleneknek szükségük van a lelki vigas ra.

A szobába berévedez az estszükrület. Faur Zsófia melegen érző szívéből ajkára tudnak a szavak. Segíteni szeretne minden bajon és nyomorúságon, a város hivatalosan nem tud mindenben változtatni. Kormányi támogatás és erőteljes társadalmi akció tudna csak enyhíteni ezeken az elszomorító állapotokon.

Új lap

indul meg a hó végén Temesvárott. Nem kell megjedni: nem napilap, nem is politikai lap, sőt még ugynevezett sportlap sem. A felületes emberek lapjának fogják nevezni — mondja Osvát Kálmán, mert ő lesz a szerkesztője — és én nem tiltakozom ellene. Ha lap, — folytatja levelében Osvát — különös egy lap lesz. A vezércikket, úgy lehet Carlyle írja, a tarcáját Goethe, hirovatóban az elmúlt évezredek nagy szellemi szenzációit adja, színházrovatában Lessing is szóhoz jut... Igen, egy lapról van szó, mely legjobbrészt és legnagyobbbrészt a szellem műveinek reprize lesz.

Sem Goethe, sem Kleist, sem Macaulay, sem Humbolt, sem Bossuet, sem Joseph de Maistre nem szorult rá, hogy felfedezzék. De azt alig hiszem, hogy megfelelő helyen volnának abban az érintetlen magasságban, a könyvtárak diszpoceain, ahová helyezték őket.

Aktívva tenni a könyvtárak tetszhalott kincsét; a névtisztelet természetlen magasságából hasznos szemközbe hozni a szent szövegeket; egykorúvá tenni, amit minden korok számára irtak, — ez a gondolat, amelybe szerelmes vagyok s amelynek szolgálni kívánok.

Ezenkívül egységes nagy művek közlésére is vállalkozik. Dickens egy nagy regényét, majd Dosztojevszkij Egy író naplóját kívánja hozni. Megidéztetnek a közelmúlt érdemetlenül száműzött szellemei is. Legelső között a magyar szellem képviselői.

Az idea beesületes. Hogy ez talán nem lehet erény és nem lehet érdem? De igen! Az. Fokozottan az ma, amikor új- és régikiadású könyveknek csak az a sors jut, hogy a könyvkereskedőknél a port szívják magukba és ugyanakkor egy-egy ponyvaregény párleies folytatásai ezeket meg ezeket hoznak lázas izgalomba. Beesületes és ezért nemcsak tisztteletet paranesol, hanem a kötelező támogatást is. Mert támogatásra szorul — Goethe, Lessing, Carlyle és a többi nagy zseni egyformán.

A legkiválóbb

Perlessgloss-
APRETURA,
TALPPOLITUR,

valamint minden
cipész iparhoz
szükséges vegyl
termékek a
MERCUR'
készítmények.

Gyártja:
Kozák és Sámson
Cluj, Str. Regina Maria 9. — Telefon 7-59.
Kapható minden jobb börtüzletben.

CARMEN cipőkülönlegességek

GROSZ és WEISZ
cégnél
Belváros, Löffler-palota

Nem bérelhetik a jövőben apáik földjét

A sztancsófalvai magyar telepesek és az új román birtokosok között létrejött megegyezést az agronómus nem tekinti érvényesnek

Memorandumot intéznek Garoflid miniszterhez

Sztancsófalva, február 13.

A sztancsófalvai magyar telepesek néhány év előtt még boldog emberek voltak. Dacára a nehéz és nyomasztó gazdasági viszonyoknak, szorgalmukkal és hozzáértésükkel földjükből mindig kicsiholták azt, amire nekik és családjuknak szükségük volt. Apáik sok vesződséggel tették termelődve a telket, melyet annak idején a kincstártól apró

részletre megvásároltak

A mostani öreg gazdák — akkor még kicsi gyermekek — segédkeztek a köveknek a talajból való kiszedésében, gyökereik irtásában. De a munka megérte a fáradozást, mert hiszen földről, mindnyájunkat eltartó termőföldről volt szó. És a sztancsófalvai telepesek végre is örvendhettek, mert tiszta, életadó lett a földjük. Az övék lett, mert nemcsak szájuktól megvont garasakkal, hanem

véres verejtékükkel

is megváltották azt. Azonban jött az agrárreform, a kisajátítás, amely Sztancsófalva magyar telepesére éppen olyan elveszejtő pörölyvel csapott le, mint más szerencsétlen osztályosorsosaikra. Eöb elvettek földjeikből hat holdat, aztán tízet és végül azoktól akiknek eredetileg huszonnégy holdjuk volt, még egyszer négyet. A magyar telepeseknek ma mindössze

négy holdjuk van.

A tőlük kisajátított földeket erdélyi román telepeseknek osztották ki. De ezek is szegény emberek, akik a fejünkint kapott üzenékét hold földet nem tudták megmivélni, mert hiszen nem volt sem jószáguk, sem semmiféle szerszámjuk, de még pénzük sem, hogy mindezt megszerezzék. És az új román s a régi magyar telepesek éppen azért barátságosan

meg is egyeztek egymással.

Hiszen ők mind földuró emberek, akik közül egyik sem akar a másiknak kárt, sem egyéb rosszat. Az erdélyi román telepes ottmaradt a maga kis hajlékában az erdélyi bércék között és földjét bérbeadta a régi tulajdonosnak. A bér holdankint egy mázsa gabona volt. És ezzel a megoldással mindketten meg voltak elégedve.

Azonban nem volt meglegedve az ügy ilyen rendjével az agronómus. Értésítette a magyar telepeseket, hogy ebben az évben már

nem bérelhetik többé

a földeket, mert azokat a tulajdonosoknak kell megmivélniök. Arra az ellenvetésre, hogy azokkal a bérletre nézve már megegyeztek, azt válaszolta az agronómus, hogy ez a meg-

egyezés érvénytelen. Kijelentette, hogy a román telepeseknek el kell földjeiket foglalniok és azokat saját maguknak kell szántaniok, bevetniök. Mikor a magyar telepesek azt hozták fel, hogy az új telepeseknek nincsen fundus instruktusuk, azt válaszolta az agronómus hogy

majd gondoskodik róla,

hogy erre a célra öcső pénzt kapjanak. Hetvennyolc román telepes jön kora tavasszal Sztancsófalvára. Hat család már meg is érkezett.

A magyar telepesek pedig kénytelenek rászorolni arra a négy hold földre, amit nekik az agrártörvény meghagyott. Hogy ebből a kicsike földből hogyan képes majd egy egy

család megélni, azt csak a jó Isten tudhatja.

A magyar telepesek memorandumot szándékoznak intézni Garoflid fő d nvelésügyi miniszterhez, akit arra akarnak kérni, hagyja jóvá

az eddigi rendet,

amely mellett a román telepesek földjeit bérbe bírták. Memorandumukban hivatkoznak a román telepesekre is, akik szintén szeretnék az eddigi rendszert fentartani, mert így megkapják évente holdankint az egy mázsa gabonát, ezenkívül eddigi erdélyi lakhelyükön tovább üzhetik a fatermelést és az állattenyésztést. A memorandumhoz a román telepesek hasonló értelmű nyilatkozatát is fogják csatolni.

A IAC negyedszázados jubileuma

A sportban az Ember áll szemben az Emberrel

Temesvár, február 13.

1902... Hat éve, hogy az antik Hellas azurkék ege alatt új, nemés tornára gyűltek egybe messzi országok ifjai. 1896-ban zajlott le az első modern olimpiád Athénben, 1900-ban Párisban a második. A szabadtéri sportok népszerűsödésének első mértföldkövei. Egy Angliából importált labdajáték, a futball,

nagy gyorsasággal

hódít teret a kontinensen és 1902-ben elérkezik hozzánk.

Néhány Budapesten tanulmányait végző fiatalember hazakerülve elhatározza, hogy itt is meghonosítja a Budapesten már oly népszerű futballjátékot. 1902. április 10-én este a Reischl-féle vendéglőben (most Elite-kávéház) egy sereg fiatalember összeült és Trinksz Rezső elnökle mellett elhatározták, hogy futballgyuleket alakítanak. Az elhatározást csakhamar tett követi és megalakul a Temesvári Football Club, amely eleinte csak labdarugással foglalkozik, később azonban áttér egyéb sportágakra is. Különösen a könnyű atletika vergődik a futball mellett nagy népszerűségre és ez adta meg az impulzust arra, hogy az egyesület 1906-ban nevét

Temesvári Athletikai Clubra változtassa.

Ami ezután következett, az minden régi temesvári lakos előtt többé-kevésbé ismeretes. A TAC vezetőségének példátlan szorgalma révén nagyszzerű virágzásnak indult. Egészséges fekvésű, a sport minden ágának kultiválására berendezett sporttelepén délutánonként nyüzsgött az atleták futballisták, tenniszesezők, birkózók tömege és a TAC e sportágakban csakhamar országos hírnévre tett szert.

De jött a háború és elsöpört mindent. A vezetők, a sportolók, a drukkerok

nagy tábora ezerfelé szöledt. A pálya némán, elhagyottan állt és mire vége volt a nagy kataklizmának s a TAC tábora megfogyatkozva hazatért — az is eltűnt, nem maradt semmi. De új élet virult ki a romokon. A TAC zöld-fehér színe csakhamar újra

megjelent a gyepen.

Új hívek serege támadt a régiék helyébe, amely a régi lelkesedéssel és hittel kísérte jó sorsban és balszerencse közepette a kibontott zászlót, amelyre csak egy szó van felírva: Amatőr-sport.

Ma, egy negyedszázad határkövénel megállva büszkén állapíthatja meg minden TAC-hívő, hogy ezt a zászlóra irt, ideált az egyesület sohasem tagadta meg. A huszonöt év alatt soha semmiféle faji, vallási, vagy társadalmi ellentét nem tudta felütni fejét az egyesület berkeiben. Minden fedhetetlen jellemű ember, tartozott légyen bármilyen nemzetiséghez, valláshoz, megértő otthont talált az egyesületben. Így volt ez huszonöt évig és reméljük, hogy

így lesz ezután is.

Ma, amikor a nemzetiségi, vallási kielezettség és a társadalmi osztályharcok idejét éljük, ez a TAC legnagyobb erénye és egyben ereje is.

A sportban az Ember áll szemben az Emberrel. Az erő, az ügyesség, az egészség viv itt harcot és nem sportember az, aki azt kérdi, hogy hol ringott az ellenfél bölesője, hogy milyen felekezett apja adott nevet neki.

A huszonöt éves TAC zöld-fehér zászlaja fennen lobog. Kívánjuk, hogy ez a zászló és a köréje sereglett tábor mindig ezeket az elveket vallja és vigye továbbra is előre, minden fegyetegen és megpróbáltatáson át, a sport nemes ügyét.

Tüzmadár

Tabéry Géza regénye

Jó néhány hete megjelent már ez a könyv, de a kritika hallgat. Ha bárki másról volna szó, a hallgatásnak (az elhallgatásnak) nem kellene különösebb okát keresni. De Tabéryval szemben ilyen gesztus kissé vakmerő volna. Nem is szokásos. Most különösebb okai lehetnek. Meg kell keresni.

Szerepel talán az óvatosság. Politikuma e könyvnek nem tagadható (szerzője maga legkevésbé volna hajlandó tagadni) s ami regényben az abszolút művészetnek járó immunitást élvezi, — a kisebbségi sors felbúgó panasz — az a kritikai taglalásban esetleg mint tapintatlan politikai manifesztáció jelentkeznék és így is ítéltetnék meg. Győzelmes gitánok és legyőzött liburok jelennek meg a színen, elkapott gesztusokkal a győzők, nyílt sebeket mutatva a lealázottak, és ha kétségtelen is, hogy ezt a művészi valamást Európá négyvenmilliónyi kisebbsége mondhatja a magáénak, éppen a regény érett művészete teszi lehetővé, hogy minden egyes kisebbség is külön a magáénak mondhasssa.

Az óvatoskodó kritikának — a hallgatásáival — nincsen igaza. Nem menthetjük fel a kötelességmulasztás vádjá alól.

Szerencsére (vagy inkább szerencsétlenségére) egyéb oka is van a hallgatásra. Nem tud evvel a műfajjal mit kezdeni. Elementáris hatásművel állván szemben, fél regényelméleti alappon gáncsolni azt, viszont a könyv közeli politikuma torkán fagyasztja a dicséretet: fél, nehogy pamfletnek nyújtson koszorút.

Legnehezebb írói feladat elé állította magát a regny szerzője. Eleven embereket kellett ábrázolnia, de embe-reinek emberségét libur — és gitán-voltukra kellett redukálnia. Önkinzó feladat. Szerencsére — nem sikerült. Nem egészen sikerült.

Gitánjai ugyan alig többek, mint gitánok, de liburjai — hála istennek — sokkal többek, mint csak — liburok. A cirkuszgagató, a tudóvész lány, az újságíró, kisebbségi alap nélkül is szilárdan állanak a lábukon.

Aminthogy pártállást foglalni nem kényszerülő európaiak is komoly érdeklődéssel olvashatják ezt a regényt. Egyetlen lapján sem szorult rá, hogy mentsük önmagunk előtt: „Hiszen nem az irodalom fontos itt, hanem... hiszen értitek...” A legfrigidőbb politikai érzékszervek mellett is nyújt az olvasójanak élvezetet.

Hib i? Nincsenek.

Hibája van. Fogantatási hibája, elgondolási hibája van ennek a regénynek. A szív gyönyörű embersége, a tiszta humanum, a megbékélt szívek és megbékélt fajok, ez a nagyszerű lelki rekreáció, amiben Tabéry hisz s ami talán előjövendő is, ha egyszer az idők betelnek, — ez az igazgatóput-étre: ebben a regnyben aktív szerepet kapott. Olyan aktív szerepe van, mint egy politikusnak. Mint egy taracknak. Mint egy millió dollarnak. Mint valami kézzelfoghatóságnak.

Hiszen lehet, hogy erősebb mindezeknél. És Tabéry szavában bizom annyira, mint egy politikusban De én most egy névtelen olvasó vagyok és nem ismerem Tabéry Gézát. Viszont politikust, tarackot már láttam. A „Mert s”-ről csak hallottam eddig. S a Tüzmadár sem érzékelteti velem.

Az ilyen nem-érzékeltőségek csak lebeghetnek a konkrét dolgok felett. Éreztetetik a jelenvalóságukat. Erejük talán: éppen a kézzelfoghatatlanságuk. Letük azért mégis realis lét, de tér és idő valószínűtlen távolában. Osvát Kálmán.

ROMANOVSKY ERNŐ

ablakredőnykereskedés és szerelés

TIMISOARA

186 Str. General Foch (Fröbl) No. 12

Boiangeria Bănăţana

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhat k Fraţii Schön, Józsefváros, Bonnáz- és Kossuth Lajos-utca sarkán, Reisz mosóda, Józsefváros, Török-utca és özv. Pollák Martinné, Gyár-város, Duschnitz mellett. 227

Hideg-, melegviz minden szobában. Utcai szobák ára központi fűtéssel együtt 50.000—70.000 korona.

WESTEND-szálloda

BUDAPEST IV., Berli-ni-tér 3.

PONGRÁCZ SÁNDOR, igazgató-tulajdonos.

Uri szabóóság Kirity József
valódi angol szövetek raktára Belváros, Szentgyörgy-tér 4,
I. emelet.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaza Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-útr) 4

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52
 Kiadóhivatal: 2-52
 Nyomda: 10
 Felelős szerkesztő lakása: 2-43

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, fél évre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az önkormányzatban 4 lei, Magyarországon 200% kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Revolveres vendégek

rálöttek egy gyárvárosi korcsmárosra

Temesvár, február 13.

Megírta nemrég a Déli Hírlap, hogy Tóth Mátyás és Tóth Pál gyárvárosi legények nemrég elmentek Duma Demeter Selyemgyár-utcai korcsmájába, ahol részegen botrányt csináltak, amiért a korcsmáros kiutasította őket. Még akkor éjszaka revolverből belőttek a korcsmáros lakásának ablakán és az egyik golyó a karján meg is sebesítette Duma Demetert. A két legény megszökött Temesvárról és azóta a környékbeli falvakban bujdosnak. A remetei csendőrségnek sikerült most elfogni Tóth Mátyást, akit behoztak Temesvárra. Beismerte, hogy az ő golyója volt az, amely a korcsmáros megsebesítette. Mentségül azt adta elő, hogy a korcsmáros nagyon durván viselkedett velük szemben és ezen való felháborodásukban löttek be az ablakán, de csak azzal a szándékkal, hogy ráijesszenek. Tóth Mátyást az ügyészési fogházba szállították, fivérért pedig tovább keresik.

A király a teljes gyógyulás útján. Bukarestből táviratozzák: Hohenzollern Vilmos herceg bukaresti látogatása a legkedvezőbb időpontban következett be. Ferdinánd király állapota ugyanis az orvosok szerint a végleges gyógyulás stádiumába lépett. Vilmos herceg tegnap délelőtt leadta névjegyet a miniszterelnökségen. Mutius bukaresti német követ pedig kedden estélyt ad a magas vendég tiszteletére.

A pápa koronázásának évfordulója. Ma van XI. Pius pápa koronázásának ötödik évfordulója. A püspöki székesegyházban Blaskovics Ferenc nagyprépost mondja az ünnepi misét, a szentbeszédet pedig Wegling Ferenc kanonok tartja.

Kampány Románia ellen. Bukarestből telefonálják: A Lupta értesülése szerint a külügyminiszter külföldről olyan jelentéseket kapott, melyek komoly ellenpropagandára fogják készíteni a Románia ellen indított kampánnyal szemben. A jelentések szerint az elmúlt hét egyetlen napján, Amerika negyven városában tartottak tiltakozó meetinget Románia kisebbségi politikája ellen.

A szenátus képviselői a vasutak igazgatótanácsában. Bukarestből táviratozzák: A szenátus tegnap ülést tartott, amelyen megéjtették az államvasutak igazgatótanácsába küldendő delegátusokra vonatkozó választást. Két delegátus helyére Musceleanu, Baranga, Bardescu és Stojan szenátorok kapták a legtöbb szavazatot és ezek között legközelebb pótválasztás megy végbe.

Albániában is. Belgrádból jelentik: Az albán kormány a tagjai között a költségvetés tekintetében mutakozó nézeteltérések miatt lemondott. Achmed Zoglu köztársasági elnök a lemondást elfogadta.

Száz tagu küldöttség tiltakozott

a temesvári zárdák földjének kisajátítása ellen

Temesvár, február 13

Szóvá tettük az agrárbizottság meglepetésszerű intézkedését, amely a temesvári Notre Dame apácáknak a kisajátítás által meghagyott nyolevan hold földjéből újabb ötven holdat sajátít ki úgy, hogy az apácáknak öt zárdá fenntartására most már

mindössze harminc hold

földjük maradt. Ebben az ügyben az összes temesvári római katolikus hitközségek küldöttségei, valamint a Magyar Párt temesvári tagozatának és a sváb népközösségnek vezetői tegnap délelőtt Bogdan Antal dr. prefektushoz járultak, hogy közbenjárását kérik, hogy az apácák legalább a most elvesztett ötven holdat visszakapják. A több mint

száz tagu küldöttséget

a prefektus délelőtt kilenc órakor fogadta.

Muth Gáspár dr. előbb románul, majd németül intézte szavait a prefektushoz. Nemesak a kormány képviselőjét látjuk a prefektusban — mondotta, — hanem a lakosságát is és azért jöttünk el bizalommal. Azután elmondotta,

A Népszövetség és a kantoni kormány. Rómából jelentik: Az Európában akreditált kínai követek, akik a pékingi kormányt elismerik, legutóbb Rómában megbeszélésre ültek össze. Ott voltak a római, hágai, párisi, brüsszeli, berlini kínai követek. Elhatározták, hogy szolgálataikat együttesen felajánlják a kantoni kormánynak, egyben pedig csatlakozásra szólítják fel a többi európai kínai diplomáciai képviselőt is. Ezeknek a válaszaik már mind beérkeztek és mind beleegyeztek. Genfi jelentés szerint a Népszövetség is érintkezést keres a kantoni kormánnyal és kész Csen külügyminisztert hivatalosan is elismerni, ha megbízottat küld a Népszövetséghez.

A régi ötszáz leies bankjegyek még becsesírelhetők. A régi típusú ötszáz leies bankjegyeket a Banca Nationala még most is becsesírel. Azok, akiknek ilyen bankjegyeik vannak, egyszerű kérvényt intézhetnek a Banca Nationala temesvári fiókjához és a kérvény átnyújtásakor egyidejűleg megtörténik a becsesírelés is.

Az agronomus visszaélései. Kolozsvárról jelentik: Nagyszármáson a mezőgazdasági agronomus, Calotescu Péter, a visszaélések egész sorozatát követte el. Amikor érezte, hogy ezért felelnie kellene, megszökött. A hatóságok erőlyesen keresik.

Egyházi zene. A székesegyházi énekhar vasárnapon a kilenc órakor ünnepi pápai jubileumi mise keretében Perosi Lőrincnek, a római Sixtina karnagyának Te Deumát adja elő négy szólamu vegyeskarra, orgonakísérettel. A Te Deumot követőleg Meurer Es-dur miséjét adja elő a kórus, négy szólamu vegyeskarra orgona- és rézfúvó kísérettel. A mise végén Mitterer Tantum Ergója és a Pápai Himnusz lesz műsoron.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2:92,5, Párisban 14:75

Temesvári magánárfolyamok 1927 február 13-án reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első áfutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 872'00—875'00—870'00, dollár: 179'50—180'00—180'00, dinár: 3'17 külföldi, 3'11 belföldi, 3'10 effect, hollandi forint: 72'00—72'20—72'00, francia frank: 7'10—7'13—7'10, olasz lira: 7'80—7'85—7'80, cseh korona: 5'32—5'35—5'20, osztrák silling: 25'25—25'40—25'40, német márka: 42'80—43'00—43'00, magyar pengő: 31'50—31'60—31'60, svájci frank: 34'50—34'65—34'60.

Terményárak:

Buza 910, árpa 550, rozs 650, zab 525, tengeri 450 lei métermázsanként ab feladóállomás.

IZGALOM A LESZERELÉSI JEGYZÉK KÖRÜL. Párisból jelentik: Coolidge, az Egyesült Államok elnöke, a tengeri leszerelésről tudvalevőleg részletes memorandumot dolgozott ki, melyet minden ország kormányának megküldött. A francia külügyminiszteriumban most vizsgálják meg behatóan a memorandumot, aztán a minisztertanács elé terjesztik azt. A minisztertanács foglalkozni fog a kérdéssel, utána pedig megismerteti a hivatalos francia álláspontot is. Londonból érkezett jelentés szerint az angol kormány is alaposan megvizsgálja Coolidge memorandumát. Ennek általános célját rokonszenvvel fogadják és kiemelik, hogy Angolország az Unióhoz hasonlóan évek óta dolgozik a leszerelés keresztülvitelén.

Megkerültek az aradi rablőgyilkosság tettesei. Aradról jelentik: A rendőrségnek sikerült özvegy Mandl Vilmosné két gyilkosát, Albert Pétert és Albert Antalt egy külvárosi korcsmában elfogni. Először álnevet mondtak be, de hamarosan beismerték, hogy ők a keresett Albert-fiúk. A gyilkosság lefolyását úgy mondták el, amint azt Albert Juliska a rendőrségen elmesélte. Elmondották, hogy még egy harmadik segítő társuk is volt. A rendőrség most ennek kézrekerítésén fáradozik. A két elfogott gyilkost Bela n rendőrkommiszárus hallgatta ki, akinek jegyzőkönyvbe mondták, hogy bárha Mandlné szekrényeit feltúrták, készpénzt nem találtak és mindössze néhány kisebb ékszert vittek magukkal. Az értékeket Temesvárról adták el és két napig tartózkodtak észrevétlenül Temesváron. A gyilkosság alatt Albert Péter szóval tartotta a eselédleányt, aki a szobában történekről akkor még mitsem tudott. A gyilkosok éjjel alkules segítségével nyitották ki a kaput és úgy menekültek el. Azt a szenzációs vallomást is tették, hogy tegnap estére egy újabb rablőgyilkosságot akartak együttesen elkövetni. Egy gazdag aradi magánzórt akartak meggyilkolni és kirabolni. A tervet már részletesen megbeszéltek, de a letartóztatás megakadályozta őket a további elvetemdedt vérontásban. Mandlnétól egy arany női órát, két karperecet és néhány gyűrűt vittek el.

Halálozások. Özvegy Zsifkovits Ilona, belvárosi köztisztviselőben álló matróna, rövid betegeskedés után 87 éves korában meghalt. Az elhunytban Zsifkovits Miklós tekintélyes szabómester édesanyját gyászolja. A temetés vasárnap délután félhárom órakor lesz a belvárosi Deák-utca 3 szám alatt levő gyászszobából. A holttest beszentelése a Dom-téri szerb székesegyházban megy végbe.

Popa István görög keleti román lelkész, hatvanöt éves korában a jugoszláviai Keviszólós községben meghalt. Az elhunytban Suciu Adrián városi mérnök és Popa József, a temesvári Tanítóotthon igazgatója, nagybátyjukat gyászolják.

Az óbessenyői állomásfőnök bünyügye. Megírtuk annakidején, hogy a temesvári ügyesség letartóztatta Badescu óbessenyői állomásfőnököt, akit azzal vádoltak, hogy az ékszpörtöröknek esakis busás pénzek ellenében bocsátott rendelkezéseikre teherkeseket. A vizsgálat most már befejeződött és ennek folytán Safirescu vizsgálóbíró Badescu állomásfőnököt a tárgyalásig szabadlábra helyezte.

Ujból fenyeget az árvíz. Zomborból jelentik: A lakosság még nem heverte ki a múlt évi nagy vízáradások okozta károkat és máris újabb tavaszi áradásoktól kell tartani. A múlt évben elromlott gátakat és töltéseket még nem állították helyre, mert hiányzik az erre való pénz. Az érdekelt körök elhatározták, hogy a kormánytól kérnek sürgős segítséget.

Korcsolyák, pernyefogók, kályhaellenzők, fáskosarak és valamennyi konyhaberendezési tárgy kapható Scherfer Ottó vaskereskedésében, Belváros, Str. Eminescu 6.

A KINAI HADSEREGEK MEGEGYEZNEK. Sanghaiból jelentik: Csang-Cso-Lin tábornok kijelentette, hogy abban az esetben, ha a kantoni hadsereg főparancsnoka teljesen elnyomja a kommunizmust, úgy nem lehetetlen, hogy az északi és déli hadseregek egymás között megegyeznek.

— **Aradon is nagy a munkanélküliség.** Aradról telefonálják: Tegnap Boneu Vazul megyei prefektus elé vonult az aradi munkanélküliek kétszáz tagú küldöttsége és azt kérték, hogy a prefektus interveniáljon Bukarestben a munkanélküliség megszüntetése érdekében. Kérik, hogy az aradi Astra-vagongyárat kellő munkával lássák el, mert ez a munkanélküliség csökkentését jelentené. A prefektus megígérte, hogy illetékes helyen eljár és felkeresi a miniszterelnököt, akitől nagyobb összegű gyorssegély kiutalását is fogja kérni.

— **Egy derék munkás ünneplése.** A gázgyár alkalmazottai közös vacsorát rendeztek abból az alkalmából, hogy Schwarz Antal irodaszolga betöltötte szolgálatának negyvenötödik évét. A jubiléumot Steiner Károly igazgató üdvözölte és takarékkönyvet adott át neki, melynek betétje a gázgyár tisztviselőinek és munkásainak adakozásából gyűlt össze.

— **Halál a vonat kerekai alatt.** Vojtekről jelentik: A resicai vonat tegnap reggel a vojteki állomáson elgázolt egy középkorú asszonyt. A szerencsétlen nő azonnal meghalt. Kiletét még nem tudták megállapítani.

— **Megszűnt a villamosáram korlátozása.** A városi villanytelep közli az összes érdekelt áramfogyasztókkal, hogy a kényszerűségből elrendelt áramfogyasztási korlátozás megszűnt. Az üzletek kirakatait már ismét tetészerint lehet kivilágítani.

— **Bestiális apa.** Aradról jelentik: Revilac János aradi cipészegéd ellen feljelentés érkezett, hogy a gondjára bízott négy éves leánya ellen erkölcsellenes merényletet követett el. A bestiális apát letartóztatták és átkísérték az ügyészséghez.

* **A „Harisnyaközpont”** Temesvári Józsefváros, Scudier-tér 7. (Blau és Müller-cég fiókja) közhírré teszi, hogy valódi selyemharisnyák, legjobban anyagból gyártva, raktárra érkeztek és ezen cikk bevezetése céljából páronként 250 és 325 leies ár mellett kerül eladásra.

— **Előadás a rádióról.** A Bánáti Szakszervezeti Tanács kulturbizottsága február 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a gyárvárosi mozi helyiségében matinét rendez a Tipografia, a Turul dalárdák és a nyomdász zenekar közreműködése mellett. A matiné keretében Ludwig Géza mérnök a rádióról tart szemléltető előadást, utána mulattató filmek következnek. Műsor ára 5 lei.

Óra és ékszer

javitásokat

teljes szavatossággal végez

Alex. Klein, órás és ékszerész
Belváros, Weisz-palota, a színházzal szemben.

* **A Lloyd Tavernában** Vándor Ilus és prof. Alexi a Charleston világ-szenzációs figuráit mutatják be. Vasárnap teadélután teljes műsorral. Az összes számok fellépnek.

— **Felszámol a Svabia.** A Svabia kereskedelmi részvénytársaság, mely több év óta állott fenn, elhatározta, hogy felszámol. A likvidálás már meg is kezdődött.

— **Anglia tulerős lenne.** Milanóból érkezett jelentés szerint a Corriere della Sera vezércikkben foglalkozik a további tengeri leszerelés kérdésével és azt hevesen ellenzi, mert szerinte ebben az esetben Anglia a többi hatalmak rovására igen erős lenne a tengeren.

Repülőgépekről élelmezik az utasokat akik a hóviharban megakadt vonatokon tartózkodnak

Temesvár, február 13.

Amíg a világ egyes részein szinte tavaszi az időjárás, más tájékokon, még olyan helyeken is, ahol az teljesen szokatlan, a legridegebb tél uralkodik mostanában. Temesvárott és a Bánságnak legtöbb részén ebben az esztendőben még egyáltalán nem fektett hó, viszont emlékeztet, hogy a régi királyságban még csak két hét előtt is olyan havazások voltak, hogy

a vasúti közlekedés

napokra megszakadt. Most a távoli Japánból jelent a táviró újabb óriási havazásokat. Különösen a Mikádó országának északi részein voltak nagyok a hóviharok. A havazás négy napon keresztül éjjel-nappal szakadatlanul tartott és olyan nagy hótömegek estek le, hogy a hó magassága a városokban két méter, a mezőkön kint pedig

a négy métert

— **Angol területen működő szovjetmisszió.** Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint O'Malley bankai angol megbízott Osen kantoni külügyminiszterrel ideiglenes megállapodást kötött. Csupán csak több részletkérdés vár megoldásra. A kínaiaknak a nemzetközi koncessziók közigazgatásában való részvétele és a nemzetközi koncessziók rendőri szolgálatának ellátása ügyében vannak még nézeteltérések. Applin konzervatív képviselő a felirati javaslatához módosító indítványt terjesztett be. Ebben az angol területen működő szovjetmisszió azonnali feloszlását és személyzetének haladéktalan kiutasítását követeli.

* **Maxi Dressler** német szubrett megérkezett és minden este fellép a Patria-barban.

— **Mindannyiunk gazdagsága.** A kiváltságosok kora lejárt. A szellem kincseihez is hozzá kell férnie mindenkinek. Szegénység, napirobot, elmaradt iskolázás nem üthet el senkit attól a jogától, hogy megismerkedhessen a szellem nagyjával, a műveltség ősforszáival. Az a sajtóvállalkozás, amely „Repriz” néven rövidesen megindul, minden embernek lehetővé teszi, hogy számbasem vehető összegért a legtapálabb eledellel lássa el szívet és elméjét.

— **Harc a cempészek ellen.** Budapestről jelentik: a Kurtics és Ottlaka közötti határon az utóbbi időben igen elszaporodott a cempészet. A szükséges óvintézkedések megbeszélésére február 17-én Békésben magyar-román értekezlet lesz. Ezen Romániát Dimitrescu aradi vámfőnök, Magyarországot pedig Bognár Elek miniszteri tanácsos fogja képviselni.

— **Talált esipkesél.** A Magyar Dalárda vezetősége közli, hogy a február hó 8-iki hangversenye alkalmával egy selyem csepke „sál”-t találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti III. Bulev. Carol (Hunyadi-ut) 14. szám alatt.

— **Öngyilkos homokszedő.** Sirka Mihály hatvankét esztendő homokszedő a strandfürdő közelében levő barakkjában felakasztotta magát. Tettének oka betegség volt.

* **Bérrautók,** precíz javítóhely, autók garagirozása, akkumulátor-öltés, autók vétele és eladása. Éjjeli szolgálat. Autóorient garage. Bemutca. Telefon 23-24 és 14-93.

— **Kisiklott mozdony.** Bukarestből táviratozzák: Ramiucul-Sarat és Voitenul állomások között egy mozdony kisiklott. A pálya anyyira megrongálódott, hogy a Bukarest—Cernovici ekszpressz és a Jasy—Kisenevi gyorsvonat Gugeszi állomáson megrekedtek.

is eléri. A vasúti összeköttetés Japán északi részeivel teljesen megszakadt. Nyílt pályákon mindenfelé rengeteg vonat vésztegel, melyeknek utasait repülőgépek segítségével élelmezik. A vasúti vállalatok a pályák megtisztítására a kormánytól

katonai segítséget

kértek. Hivatalos jelentések szerint a hóviharoknak Japánban száztizenhárom áldozata van.

Európa déli részéről, Korzika szigetéről is szokatlanul nagy havazást jelentenek. A hótömegek mindenütt olyan nagyok, hogy a vasúti összeköttetés teljesen megszakadt és ezenkívül a villanyvilágítás is felmondta a szolgálatot. A súlyos hótömeg alatt számos szénégető barakk beomlott, és lakóit

maga alá temette.

Tizenhárom ember azonnal meghalt, negyven pedig súlyosan megsebesült.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Reichenlach Klára, Weisz Pál, Pflug Ferenc, Freiburger Jenő, Jonescu Constantin. Meghaltak: Pirsch Mária 72 éves, Esperith Éva 58 éves, Surdu Demján 63 éves, Sente Borbála 43 éves, Faur Péter 7 éves, Morgenthaler Ferenc 72 éves korában. Házasságot kötöttek: Avram György és Almajon Ilona, Ciubotea Mihály és Stupar Ilona, Koosis György és Neduhai Mária, Stein János és Wittmann Mária, Vámos Ferenc és Niedola Zsuzsána.

* **A városi villanyszolgáltatásban beállott zavar** csak múltó termetű. Állandó a Rádió-Technika elsőbbsége. Timisoara I, Szt. György-tér.

— **Halálra ítélt százhusz éves ház.** Budapestről jelentik: Budapest egyik legrégebb és terjedelmére legnagyobb épülete, az Oreczy-ház, amelynek frontja a Károly-köruton, a Király-utcában és a Rombach-utcában van, gázdát cserél. Az Oreczy-házat az egyik Oreczy báró építtette százhusz év előtt s békében percekint bér fejében egy aranyat jövedelmezett. A tavaszon lebontják és hatalmas modern bérpalotát építenek a helyébe.

* **Délben,** este és a nap minden szakában pompásan étkezhet a Zsuzsi csemegekereskedés büfféjében.

— **Bosszúból gyujtogatott.** Keglevich házán a múlt héten az egyik gazdának szalmakazla kigyulladt és teljesen leégett. A csendőrség kinyomozta, hogy a szalmát Günter Péter földmives gyujtotta fel bosszúból. Güntert letartóztatták és a temesvári ügyészség fogházába hozták. A vizsgálóbíró tegnap a tárgyalásig szabadlábra helyezte.

— **Temesvári leány öngyilkossága Budapesten.** Budapestről jelentik: Az éjszaka öngyilkosságot követett el egy Kovács Anna nevű temesvári leány. A háboru végén beleszeretett egy hadifogoly orosz tisztbe, akivel együtt Budapesten telepedett le, ahol a tiszt zenész lett. Az orosz most elvesztette állását és Kovács Anna ezen való bánatában vált meg az élettől.

* **A Patria-barban** vasárnap 5 órai tea teljes esti műsorral.

— **Ujból elfogták a határokon átszökő álhirlapíró.** Megirtuk, hogy Reiser Lajos, aki magát előszeretettel adja ki doktornak és hirlapírónak, Nagybecskerekéről, ahol sajtó utján elkövetett rágalmazásért fogházra ítélték, Temesvárra szökött. Temesvárról Bukarestbe kísérték a sziguranca vezérigazgatóságához. Mint most Nagybecskerekéről jelentik, Reiser eddig még ki nem derített módon visszavetített Nagybecskerekre. Egy detektív felismerte és letartóztatta. Átkísérték az ügyészségre.

Karinty Frigyes február 16-iki előadástéje irodalmi eseményt jelent. A rendkívül érdekes est iránt oly óriási érdeklődés mutatkozik, hogy valóban sietni kell a jegyeket a „Banat”-nál megváltani. A kölesönkönyvtár előfizetői kedvezményben részesülnek. Még felemlítendő, hogy a zseniális író Aradon határtalan lelkesedést váltott ki.

Művészet

Erdélyi festő kiállítása Temesvárott. Sima Dezső, az aradi katolikus gimnáziumnak éveken át volt tanára, aki az erdélyi festőművészek sorában jóhangzásu nevet vivott ki magának, festményeiből Temesvárott kiállítást rendez. Sima Dezső nagyszerű művészember és festészetében, amelyet az aradi és az erdélyi városok közönsége már annyiszor megcsodált, a realitás dominál. Temesvári kiállítását az Atheneum csarnokában nyitja meg ma délelőtt tíz órakor.

Színház

Műsor:

Vasárnap délután 3 órakor: Marinka táncosnő.

Vasárnap délután 6 órakor: Uraim, csak egymásután.

Vasárnap este 9 órakor: Marica grófnő.

Hétfőn és kedden: Nincs előadás.

Mulatságok

A Temesvári Magyar Dalárda tréfás farsangi jelmezes és álarcos bálja. A Temesvári Magyar Dalárda vezetősége értesíti Temesvár közönségét, tekintettel arra, hogy a dalárda vezetősége az idei farsang utolsó napjára a Tiszti Kaszinó termeit még szeptember havában kibérelte, már hagyományossá vált tréfás farsangi estélyét az életbe léptetett táncrendelet ellenére is megtarthatja és az vonatkozó újabb engedélyt március hó elsejére már meg is szerezte. Az estély rendezősége csak korlátozott számú meghívót küld szét. Az estélyen kizárólag meghívottak vehetnek részt. Belépőjegyek csak a meghívók felmutatása mellett kaphatók. Az álarc alatt megjelenő vendégek személyazonosságát külön bizottság állapítja meg. A rendezőség az estélyre szóló meghívókat pár nap mulva küldi szét. Az estélyen ének, zene és táncmutatványok fogják szórakoztatni a közönséget.

Sport

Nemzetközi mérkőzés Temesvárott. A tavaszi mérkőzések korai kezdete ma délután felette érdekes sporteseményt ígér, amikor is a szabadkai SAND kitűnő csapata a Kinizsi jeles gárdájával méri össze erejét. A Kinizsi dicsegetésére válik, hogy már a szezon elején élvezetes attrakciót ígér. A SAND csapata már tavaly is játszott Temesvárott és szereplése igen rokonszenves volt. — A Patria-pályán az aradi Gloria kerül szembe a TAC csapatával. Az aradiak jeles kvalitásokkal rendelkeznek és izgalmas játékra lesz kilátás, amely alkalmat nyújt a TAC-nak, hogy régi formáját reprezentálja. — A Gyapjuipar pályáján a Banatul és Gyapjuipar csapatai találkoznak. A Rapid kombinált csapata a Unio-pályán a szeszgyár csapatával méri össze erejét. A mérkőzések első tavaszi vasárnapja tehát élénk és változatos lesz.

Mozi

Műsor:

Belvárosi mozi: Vasárnap: A halál-szoros (Rin-Tin-Tin). Hétfőn: Ninon, vagy a féltékenység.

Gyárvárosi mozi: Vasárnap: Forgatag. Hétfőn: Forgatag.

Mehalai mozi: Vasárnap: Ninon, vagy a féltékenység.

Nagyságos asszonyom

lelki szemeimmel látom teljes kísérségében, amint magából egyszerre a világ legbuzgóbb ujságotolvasója lett. Jót tudom, hogy nem a világ eseményei érdeklik nagyságos asszonyom. Távol áll magától az, hogy érdeklődését felkeltse, vajjon Kinában az angoloknak van-e igazuk vagy érdemes volt-e ismét Portugáliában felkelést szítani. Erős a hitem, az sem érdekelheti olyan nagyon, hogy Bécsben ki nyerte meg a filmszépségversenyt, mert ugyebár mégis csak furesa lenne magának olvasni, mikor más nő szépségét dicsérik. A maga dühös ujságotolvasásának egészen más oka van, asszonyom.

Vége egy szép álmoknak, vége annak, amikor a nagymama is mamának látszott, a mama fiatalosabban volt kifejtve és kiruzsozva, mint a lánya, a lánya, istenem az a szégyen drága esőppég, pedig ártatlanabb, kisebb és babányibb volt egy polyásbabánál — azzal a különbséggel, hogy isteni kegyelem folytán már ő is tudta ropni a modern táncokat. Hát nagyságos asszonyom, helyben vagyunk. Igen helyben, mert éppen ezekről a szégyen táncokról van szó, amelyekről most magát asszonyom lemondatták a nagymamával, a nagytatával, a polyásbaba lányával és az egész kirakatozó tartozó családapával együtt. És ön, asszonyom, most azért bujja a lapokat, mert reméli, hogy valamely sikeres közbenjárás folytán mégis csak megkönyörül a belrendnek hatalmas úre és visszavonja ezt a rendeletet.

Nagyságos asszonyom, én nem mondom azt, hogy Goga belügyminiszternek igaza volt, amikor a szóbanforgó rendeletet kiadta. Nem tudom, hogy a miniszter urnak vagy egyszer is volt-e alkalma látni nagyságotokat és az egész családi garnitúrát, amint még a vacsorát is elfelejtették elfogyasztani, hogy a kipirosításra, öltözködésre maradjon elég idő és még megfelelő helyet kapjanak valamelyik hársban, vagy lokálban, ahol dansolni lehet. Én asszonyom — mondom ezt nem tudom. Nem tudom, hogy

Kölcsönt

gyorsan folyó sítatok ékszerekre az érték 75 százalékáig. DRÁZSITS, Lloyd-kávéház vagy lakás IV, Hunyady-ut 35. udvar I. ajtó 10. 224

**A nőnek mostanába
Legfontosabbalába
VÉ-EGO-cipők
a „Gloriába”, Lloydsor**

A gyilkos

Irtá: Fóthy Ernő

Sóhajtott egy nagyot, megtömté gondosan pipáját, aztán rágyujtott. — Higyje el — mondta elégedett csámcsogó szipakolással — nem igen szeretek beszélni róia. Régen volt. Elmúlt.

Karja megvető lemondással suhintott egyet a levegőben és aztán meglátszott, hogy ismét hozzá akar látni munkájához. Megcsavargatta egy kicsit a fűrészt, megigazította a bakot és vizsgálódva nézett a méterekbe rakott fára. Biztos azon gondolkozott: melyiket is kerítse most sorra a sok közül.

Nem hagyta neki békét.

— Ugyan Vetter Sepp — hízlekedtem neki saját zamatos sváb nyelvén, ami magyarul a „Józi bácsi” megszólítással egyenértékű — nekem igazán elmondhatja Engem annyira érdekel a dolog Tudja mit, adok magának egy Regált és amíg elszívja, addig el is mondja az egészet. Elvégre egy kis pihenő magának sem árt meg.

a belügyminiszter urnak valamilyen is alkalma lett volna tizenkét éves leánykájában gyönyörködni, amikor fölös gyönyörrel odaszoritkozott táncosa kebléhez. Nem tudom. Valószínűleg nagyszerű élménye lett volna a belügyminiszter urnak. De egyet tudok. Hogy létezik ez a táncrendelet. És maguk, asszonyom, keserűen nézik az estélyi toalettet, amelyekben olyan nagyszerűen érvényesül a kirizspozított kebel, mell, váll és a pompás figurája hát és talán titokban könny is esepzti a szemük alját az élesen odafestett mügyűrök helyett. Nagyságos asszonyom, nyugodjanak bele a megváltozhatatlanba. Táncoljanak ezentul odahaza. Mit? Otthon nem érdemes? Mert nem esodálhatja senkisé? Sajnálom asszonyom, igazán peche van ezzel a rendelettel. De egy egészséges pótlékot ajánlhatok: a nagymama növesse meg a haját, ahogy az egy józan nagymamához

illik, szép ezüstös hófehérre és teledpedjék le a kandalló mellé és meséljen az unokáknak régi jó időről, amikor ő még bubifrizurát viselt és táncolt a tavernákban és legyen-nagymama. Maga asszonyom pedig kukkantson be ismét a fehéreműs szekrénybe, hiszen amugy is nagy összevisszaság van benne, próbáljon most táncmentes esték multán már reggel nyolekor felkelni és igyekezzék a háztartást eltanulni. És egy kissé törődjék gyermekeivel. Különösen serdülő lányával. Igyekezzék visszazerezni ajkai számára a természetes pirosságot. Feladtsza el vele a ruzsot és a táncos éjszakákat a különböző lokálokban. Próbáljon igazi jó anya lenni. És ne haragudjon az emberekre, ha véletlenségből megdicsérni találják azért, hogy anya is mer lenni. Higyje el, nem olyan nagy szégyen, mintha valakire azt mondják, nem is tudja a charlestont. g—d.

Külön ünneplésben részesítik Korinthyt a temesvári eszperantisták felolvasó körútja alkalmából

Temesvár, február 13.

A lengyel Zamenhof fogorvos által alkotott eszperanto világnyelv Temesvárott is megtalálta a maga követőit. Már a háboru előtt is számosan voltak közöttünk, akik ezt a nyelvet megtanulták, eszperanto ujságokat és könyveket olvastak és a világ különböző részein lakó eszperantista egyesületekkel leveleztek. A háboru alatt az eszperanto elhallgatott nálunk, de most a temesvári eszperantisták egyesülete ujjáéledt. Hatósági engedélyük van immár a működésre. Rendes helyiségük a Munkás és Rokkant Segélyző Egyesület józsefvárosi

házában van.

Hetenkint egyszer

összejönnek ott és soha sincsenek ötvennél-hatvannál kevesebben. Ilyenkor kizárólag eszperanto nyelven folyik a társalgás. Azonkívül két hét előtt új eszperanto tanfolyamot is nyitottak. Bambaich Alfréd, ez a régi temesvári eszperantista tartja az előadásokat. Negyven tanítványa van, akik hat hét alatt annyira megtanulják az eszperantót, hogy beszélni tudnak rajta és eszperanto ujságokat is képesek olvasni. Temesvárott különben többszáz olyan ember él, aki az eszperantót beszéli, mert az

olyan könnyű, hogy magántanulással is egy-kettőre el lehet sajátítani. Érdekes, hogy az eszperantisták mind rajongással ragaszkodnak nemzeti nyelvükhöz és az eszperantot csak nemzetközi összekötő szervnek akarják, mely

feleslegessé teszi,

hogy az ember az anyanyelvén kívül még egy csomó más nyelvet is megtanuljon.

A temesvári eszperantisták a maguk részéről külön készülnek üdvözölni Karinthy Frigyeset, a kiváló magyar író, aki a napokban Temesvárott felolvasó estét rendez. Karinthy nagy barátja az eszperantistáknak és már számos novellája jelent meg eszperanto ujságokban. Az eszperanto világszövetség felkérésére most egy új könyvét egyenesen az eszperantisták számára írta meg. Karinthy a kéziratokat magyarul készítette el ugyan, de az egyelőre csak

eszperanto fordításban

lát nyomdafestéket. Külön előszót is írt Karinthy ehhez a könyvéhez. Az előszóban azt a nagy értéket emeli ki, amelyet a nemzetközi érintkezésben az eszperanto jelent. Azt mondja Karinthy, hogy ha egy-egy írónak megjelenik új könyve saját nyelvén, nem kell aztán azzal fáradni, hogy azt külön-külön lefordítsák angolra, németre, franciára; olaszra; hollandra és más nyelvekre, hanem elegendő azt lefordítani eszperantora és a könyvet egyszerre olvashatják és megértik Japánban, Amerikában.

Svédországban, Franciaországban és a világ minden országában. Ehhez természetesen az kell — jegyzi meg humorral Karinthy — hogy az eszperanto tényleg el is terjedjen ennyire. Karinthy eszperanto könyve Berlinben fog megjelenni az eszperanto könyvtár tizenötödik köteteként.

Karinthynek különben

Temesvárott van

egy esudálója, aki eszperanto nyelven ismerkedett meg az író munkáival. Bugariu János a neve. Banktisztviselő, de nagy eszperantista és író is. Karinthy novelláit, melyeket sajnálatára nem tud magyarul élvezni, eszperanto nyelven tanulta meg szeretni. Sőt az eszperantora átültetett Karinthy-novellákból néhányat románra is lefordított és a fordítások a bukaresti Adeverul nagy irodalmi mellékletén láttak napvilágot.

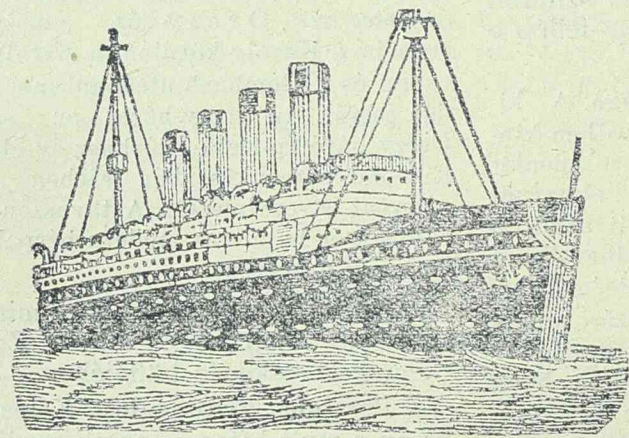
Schreyer butorgyár

Erzsébetváros, Kazincy-utca 23.

Legilésesebb butorokat és üzletberendezéseket készítek.

Állandó nagy raktár.

CUNARD LINE

a világ legnagyobb hajótársasága

Legjobb és leggyorsabb összeköttetés CANADÁ-VAL.

Legközelebbi indulás Canadaba február hó végén.

III. oszt. utasaink kizárólag 2, 4 és 6 ágyas kabinokban lesznek elhelyezve. Kitűnő konyha és ellátás.

Dijmentes felvilágosításért forduljon azonnal:

Cunard Line

Timișoara, Bulevard Carol 14.

Tagadhatatlan, hogy érvelésem és a cigaretta elég mély benyomást keltett Vetter Seppben, azonban már csak illendőségből is agodalmaskodott még egy kicsit.

— Jó, jó, csakhogy majd este azt fogja mondani a maga mamája: „Nami az Tänzer ur, ma csak ilyen kevés fát vágott?” Azt pedig nekem nem mondta még senki. Az én munkámat mindenki csak becsüli és dicséri.

— Tudom én azt Vetter Sepp — nyugtattam meg, — hogy maga a legjobb munkásember a faluban és legyen egész nyugodt, hogy a mamám nem vesz majd észre semmit. Hiszen magá huszonötösztör is behozza ezt a kis pihenőt estig. Nem igaz? ...

Ez már aztán teljesen levette a lábáról Tänzer József falusi favágót. Leült a bakra, szurtyogó pipáját felcserélte a cigarettával (udvariasan tüzzel is szolgáltam neki) és néhány hatalmas szippantás után megszólalt komoly, messizi emlékekben kotorászó hangon.

— Hammeréket biztos ismerte, vagy hallott róluk. Hiszen sokat beszéltek akkoriban a faluban az emberek. Bizony van annak már vagy

15 éve. Persze, maga akkor még egész kisfiu lehetett. Na ja.

Itt egy kis szünetet tartott, amit egy-két jó szippantás töltött ki.

Hát a Hammeréknél voltam én akkoriban béres — folytatta Vetter Sepp — Az ember vézna volt, beteges. Az asszony... az asszony, hát az olyan idős volt, mint én. Fiatal. Huszéves. Erős, szép asszony. Azt mondta egyszer este nekem az asszony:

„Te Sepp, azt hallottam, hogy te minden este elmész a szereődőhöz.”

„Én? kérdeztem és nevettem „Hiszen ha volna mennék is. De nincs. És ép ezért nem is megyek.”

„Nincsen? felelte „Hazudsz nekem te Sepp.”

„Miért hazudnék?” mondtam komolyan „ha volna: megmondanám.”

— Még ottmaradt egy kis ideig az istállóajtóban, aztán bement a házba lefeküdni.

„Jó éjszakát” mondta csendesen, amikor elment.

„Jó éjszakát” köszöntem én is és utána néztem.

— Akkor már tudtam, miről van szó. Néhány nap mulva, mikor nem volt otthon az úra, kopogtattam az

ajtón. Ő kinyitotta. Én bementem. Szép erős asszony volt...

A cigaretta félig eléggé füstölgött Vetter Sepp bütykös ujjai között.

— Aztán így ment ez sokáig, amikor csak lehetett. Dél előtt, délután, éjjel, ez egészen mindegy volt.

— Egyszer este sirt és azt mondta, hogy megverte az ura.

„Az a göthös?” kérdeztem dühösen.

„Az, miattad.”

„Miattam?” Hát miért nem szól nekem, miért nem jön akkor ide, én-hozzám?

— Bevágtam a vasvillát a földbe (ugy állt meg benne, mint a cövek).

„Ne félj,” mondtam az asszonynak.

„Csak még egyszer! Csak még egyszer!” ...

— Fenyegetően ráztam meg az öklömet a ház felé.

— Gyakran panaszkodott ezután az asszony és azt mondta, csináljak már valamit. De én még vártam.

— Egy októberi estén aztán sokat ittam az asszonynál. Éjjel felé hazajött a Hammer. Ott talált a feleségénél. Rámüött. Ráütött az asszonyra is. Ő kiszaladt én utána.

„Sepp” mondta „hát most se? ...

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Tizenötödik fejezet

melyben Muncurkó az ujságból megtanulta, hogyan csapja be az apját és végül biciklit kap.

— Mordizomadt! — fakadt ki Morgó Mackó nemzeti uram, — amióta a városban vagyunk, ezzel a Muncurkó kölyökkel mindig csak mérgeledni kell.

A mostani mérgeledés pedig az volt, hogy Muncurkó már két nap óta folyton azzal veckszálta a nemzetes urat, hogy vegyen neki biciklit. Látott pár városi fiút biciklizni és azóta ő is bicikli után veszkődik.

— Nem veszek, — mondta azonban minden kérésére Morgó ur, — nem veszek biciklit.

De Muncurkó csak nem hagyta abba a kunyorálást. Egyik nyári napon ebéd után is a bicikliről lamentált.

— Mordizomadt, — kiáltott rá a nemzetes ur, — fogd be a szádat, mert megeszlek elevenen.

Aztán fogta az utcán vásárolt legújabb lapot és ráparancsolt Muncurkóra:

— Olvasd fel nekem a friss napi-híreket!

És Muncurkó kénytelen-kelletlen olvasott. Sokféle hír volt ott az ujságban, többek között ez is:

— A cseresznyemag áldozata. Kecskéfi Muki tanuló ma reggel cseresznyézés közben néhány magot is lenyelt. Az egyik mag azonban a beleibe került. vakbélgyulladást okozott és a szegény fiu, mielőtt orvos érkezhett volna, meghalt.

Tremi butorgyár

IV. kerület, Bonnáz-utca 18. szám

Állandó nagy raktár

Óra javítás
bizalmi kérdés.
Legmegbízhatóbb munkát végez

Gács Ferenc órás
TIMISOARA, Erzsébetváros, Király-t. 12

Mikor Muncurkó az ujságot kiolvasta, arra kérte apját, hogy menjenek sétálni. Morgó nemzetes urnak éppen nem volt kedve rá, hogy délután egyet szunditson és azért szívesen elment sétálni. Végig mentek néhány utcán és aztán bementek a parkba. A bejáratnál ott állott a gyümölcsös kofa, egy nagy kosár cseresznyével. A nemzetes ur nem ellensége a finom csemegének, vett hát vagy öt kiló cseresznyét.

— Mordizomadt, jó lesz uzsonnára, — mondotta mosolyogva.

— Jó lesz bizony, papa, — mondotta Muncurkó is és szintén mosolygott, de nagyon huncutul.

A parkban leültek egy padra és miközben nézegették a járókelőket, vígan ették a ropogós cseresznyét.

Az öt kilóból már alig volt egy-két szem, mikor Muncurkó egyszerre felordított:

— Jaj, meghalok! Végem van!

És ezzel a padról lefordult a földre.

A nemzetes ur Muncurkó után hajolt a földre és akkor rémülten látta, amíg a maga helye alatt halomszámra hevert a cseresznyemag, addig a Muncurkó helye alatt egyetlen sincsen.

— Szent isten, — kiáltotta, — ez a boc vakbélgyulladást kapott a sok cseresznyemagtól és most meghal!

Muncurkó a földön fetrengett, keze-lába rángatózott, a szemét pedig úgy forgatta, hogy rémes volt nézni.

Emberek jöttek és mondták, hogy telefonálni kell a mentőkért. Volt azonban egy szakállas öreg ott, aki így szólt:

— Ennek már nem kell kórház! Ez elpusztul!

A nemzetes ur Muncurkó fölé hajolt és úgy sopánkodott:

— Ó gyógyulj meg, édes, drága, egyetlen, jó, kedves Muncurkóm! Gyógyulj meg és inkább teljesítem minden kívánságodat!

— Biciklit is veszel? — kérdezte

Muncurkó halk, suttogó hangon.

— Azt is veszek, gyönyörtületes magzatom, — mondotta a nemzetes ur meghatva, — kapsz biciklit, csak gyógyulj meg.

— Becsületszavadra? — suttogta újra.

— Becsületszavamra, — válaszolta könnyek között a nemzetes ur.

És akkor csoda történt. — Hurrá! — kiáltotta Muncurkó és a következő pillanatban talpra ugrott — meggyógyultan.

Már nem volt semmi baja. A nemzetes ur hamarosan rájött, hogy a boc csunyan becsapta, csak hogy a biciklit kicsalja tőle. Erre Morgó ur dühös lett és ezt kiáltotta:

— Nem kapod meg a biciklit, mordizomadt, mert becsaptál!

— Ugyan papa, — mondta kedélyesen Muncurkó, — örülj, hogy életben vagyok. Inkább vegyél nekem biciklit, mint koporsót.

— Ebben igazad van, — morfondirozott a nemzetes ur, — de azért félek még mindig, hogy a sok lenyelt cseresznyemagtól valami bajod lesz.

— Dehogyan lesz!

Ezt mondta Muncurkó és sebtiben kifordította ruháinak valamennyi zsebét, melyből töménytelen sok cseresznyemag potyogott ki.

— Tudod, papa, — mondta, — amíg te cseresznyézés közben a sétáló párokat bámultad, én minden cseresznyémnek a magját zsebre-vágtam.

Ezen a csalafintaságon a nemzetes ur is mosolygott. Megtartotta becsületszavát és még aznap délután megvette Muncurkónak a biciklit.

Bár ne tette volna, mert ebből egy csomó újabb kellemetlenség támadt.

Aki ezekre a kellemetlenségekre kíváncsi, az legyen türelemmel a jövő vasárnapig. Akkor majd olvashatja a Déli Hírlap Gyermekmellékletében azokat.

HOTEL PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, Rákóczy-ut 45

Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett szállodája

Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon

Elsőrendű étterem!

Mérsékelt árak!

Butoraima! minden elfogadható árban árusítom készpénzért és részletre is. **Sehol nem létező árak**

Egyszerű és finom műbutorok, konyhák, leányzószobák. Okvetlen tekintse meg vételkényszer nélkül.

UNGOR műbutorasztalos,

II., Fő-utca 33-35. Telefon 10-71

II., Névtelen-u. 68. Telefon 10-70

Tehát most se? ...

„De“ ordítottam és előhoztam a fejszét.

— A Hammer háttal állt a szobában felém, mikor benyitottam. Fel-emeltem a fejszét és mintha fát hasítanék ketté, fejbévágtam.

— Elesett

— Még egyet ütöttem rá, aztán kimentem.

— Az asszony ott állt az ajtóban, amikor kijöttem.

„Sepp! Sepp!“ kiáltott és megölelt.

— De én eltasztítottam magamtól.

„Hagyj!“ mondtam és tántorogva mentem az istállóba. Lefeküdtem tumboló fejjel és elaludtam rögtön.

— Aztán jöttek a csendőrök, nagy zürzavar. Tizenöt évet kaptam. Életfogytiglanra ítélték. Ott van most is Mária Nostrán. Mindent le akart tagadni. Mindent énram fogott, de hiába. Hát így volt.

Eldobta a cigarettát. Felállt a bakról, piszmogott egy kicsit.

— Aztán — tette hozzá — mikor kitört a forradalom kinyitották a börtönajtót és azt mondták: mehetek haza. Azóta itthon vagyok. Dolgozom. Feleségem is van. Még két gyermekem. Az egyik nemsokára iskolába

kerül.

Valami mosolygásféle suhant keresztül rég borotvált arcán. Aztán sóhajtott egyet és a fűrész sercege szelt bele a fahasádba.

Ebédkor bejött a konyhába és valami igaz falusi áhitatossággal ült a tányér elé.

— Mondd csak — kérdeztem meg bent a szobában anyámat — milyen ember ez a Tánzer, ez a favágó?

— Ó fiacskám — felelte, miközben gyermekkorombeli szokás szerint kimérte a levest tányéromra — nagyon derék, dolgos ember az. Annyi is a munkája, hogy nem is győzi De szerencsétlen is. Tudod, fiatalkorában egy asszony rávette, hogy ölje meg az urát. A bestia...

— Igen, igen, ezt már hallottam, — vettemet közbe, de anyám nem nyugodott meg addig, míg Hammernét le nem degradálta az emberi társadalom legaljára.

Délután májusiasan sütött az októberi nap és egy pillanatra magam is kezdtem elhinni, hogy igazuk van azoknak a tudósoknak akik azt jövendölgetik, hogy a Golf-áram kiszélesedése miatt ezentul Középeurópa lesz az örök tavasz hazája. Eppen az ezzel

kapcsolatos nagy lehetőségeken törtem a fejem, amikor felpattant az ajtó és egy piros arcú, nevető cseléd lendült be azon.

A favágót kereste.

— Vetter Sepp — peregte — holnap jöjjön hozzánk fát vágni. Már egy hete várunk magára.

Az ember abbahagyta a fűrészeléset, felegyenesedett, aztán fölényesen szólt vissza.

— Nem lehet!

— Miért Vetter Sepp? — ijedt meg a pirosarcu.

— Hát azért, mert holnap még itt dolgozom.

— Hát akkor holnapután.

— Holnapután? Mi is van holnapután?

— Csütörtök.

— Csütörtök? Na akkor ép ráérek.

— Hát akkor jön?

— Jövök.

— Tudja, hogy hová?

— Tudom.

— A papokhoz.

— Tudom, tudom.

Libbentett egyet hosszú szoknyáján és kiperdült az ajtón.

Vetter Sepp abbahagyta a fűrészeléset két marokra fogta a fejszét és

Hirdetmény.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság, Temesvár, 1926. február hó 3-án tartott közgyűlésének határozata alapján az intézet

10.000.000.— lei összegű részvénytökéjét

15.000.000.— leinyi összegre emeljük

a következő módzatok mellett: Kibocsátásra kerül 5.000 (ölezer) darab 1.000.— (egyezer) lei n. é. 1927. évi osztalékra jogosult részvény, melyből 4.000 (négyezer) darabot a régi részvényeseknek ajánlunk fel akként, hogy minden 5 (öt) darab egyenként 1.000 (egyezer) lei n. é. részvény alapján 1 (egy) darab 1.000 (egyezer) lei n. é. részvény a tartalékalap terhére, továbbá 1 (egy) darab egyenként 1.000 (egyezer) lei névértékű részvényt darabonként 1.400 (egyezer-négy száz) leies árban bocsátunk a régi részvényesek rendelkezésére. Az utóbbi részvények után befolyandó összegből darabonként 1.000 (egyezer) lei részvénytökéhez, a 400 (négy száz) leinyi felár a tartalékalaphoz csatolandó. A még hátralékos 1.000 (egyezer) darab egyenként 1.000 (egyezer) lei n. é. részvényt szabad jegyzésre bocsátjuk darabonként 1.600 (egyezer-hatszáz) leier. Részvényhányadot nem adunk ki s így öttel nem osztható számú részvény birtoka alapján elővételi jog nem gyakorolható, azonban gondoskodunk arról, hogy részvénybirtokát minden részvényes kellő számú részvénytömegre kiégészhessen. Az elővételi jog gyakorlása végett a részvényesek 1927. február 28-ig az intézet pénztáránál felülbélyegzés végett bemutatandók és az ellenérték egyidejűleg lefizetendő. Aki az elővételi jogot ez alapon fenti határidőig nem gyakorolja, elveszti ezen részvényekre vonatkozó minden igényét és az igazgatóságnak jogában áll tetszése szerinti, de nem a jelen kibocsátási árfolyamon alul a fennmaradt részvényeket szabad kézből értékesíteni. Az elővételi jogot, valamint az új részvényekre vonatkozó jegyzést csakis román állampolgár gyakorolhatja. A befizetésekor kiadandó ideiglenes részvényelismervényeket hirlapilapilag közzeleendő időpontban fogjuk eredeti részvényekre kicserélni. Timisoara (Temesvár), 1927. évi február hó 12-én.

A Polgári Takarékpénztár R.-T. igazgatósága.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Péntek délelőtt a sárga villamoson Déli Hirlapra figyelmeztetett hölgyet kérem, hogy tisztességes és komoly ismeretség lehetséges-e? Ha igen, úgy kérem levelét „Házasság” jellegre a kiadóhivatalba.

Alkalmazás

Pénziárosnő fűszer- és csemegekereskedés részére azonnalra felvételt. Ajánlatokat „Csak gyárvárosi” jellegre a kiadóba.

Ügynökök magánfelek látogatására kerestek. Cim a kiadóban. (249)

Allást keres

Vizsgázott sőtör állást keres, esetleg vidékre is megy. Cimeket kér a kiadóba.

Intelligens nő bármilyen állást elvállal. Szíves megkereséseket „Özveg” jellegre a kiadóba kérek.

Pénzbeszedő nagyobb kaucióval ajánkozik bankba vagy nagyobb vállalatokhoz. Megkereséseket „Kaució” jellegre a kiadóba kérek.

Órákönyvelést vállal perfekt könyvelő. Cimet a kiadóba ker.

Pénztárnoknői vagy háznál állást keres elvált asszony azonnali belépésre. Szíves ajánlatokat „Ügyes” jellegre a kiadóba kérek.

Lakás

Atadnam, esetleg elcserelem belvárosi utcai első emeleti szoba konyhás lakásomat hasonló esetleg 2 szobással Józsefvárosban, Scudier-terhez közelivel. Megkereséseket „Tiszta 3” jellegre a kiadóba kérek.

Elcserelem gyárváros elején lévő 1 nagyobb, 1 kisebb szoba összes mellékhelyiséges parkettás lakásomat szép 2 szobás modern fürdőszobás lakással. Ajánlatokat „Nem sürgős” jellegre a kiadóba kérek.

Magányos uriember különbejáratú burorozott szobát keres. Ajánlatokat „Szép szoba” jellegre a kiadóba.

Modern 3 szobás lakást keres gyermektelen házaspár Gyárváros vagy Belvárosban. Bővebbet 10-11 telefonszám alatt. (242)

Józsefvárosban az 5. sz. villamos mellett 3 szobás családi ház május 1-re kiadó. Cim a kiadóban. (241)

Adás-vétel

Egy ház szabad kézből eladó, 2 szoba, konyha, istálló 800 □-öl gyümölcskerttel. Ujszentes, 31. szám.

Kut, szivó-nyomó Garvenz gyártmány, 23 D. jelzésű, circa 24 méter cinezett csővel, 1 köbméter viztartánnyal teljesen jó állapotban, eladó. Cim a kiadóban.

Háromnegyedes bíber vagy nutria bundát jó állapotban vennék. Ajánlatok „Ármegjelölés” jellegre kéretnek a kiadóba.

Fél fehér háló nagyon olcsón eladó, esetleg darabonként is. Belváros, Mercy-utca 2, I. 5. (251)

Különféle

Tanítók mérsékelt díjazásért német nyelvet, helyesírást, különösen üzleti levelek és irodai munkák helyesírását. Erzsébetváros, Korona-utca 7. I, a templomnál. (200)

Fehérnemű javítást és gyermekruha variást vállalok. Erzsébetváros, Korona-utca 8. földszint jobbra.

Kersek Belvárosban kisebb utcai vagy udvari műhelyhelyiséget. Cim a kiadóban. (252)

Tekintse meg ma vasárnap

Kirschner Kornélia nőikalapkiállítását, Józsefv., Bonnáz-u. 12/a.

Eladó fehér és sárga „Orpington”, „Plimoth” Roks-fajtyukok, költőtojások és fajgalambok. Írásbeli ajánlatok Temesvári baromfi- és galambegyesület Timișoara IV., Strada Gen. Foch 34. Kozovits titkár címre küldendők. 240

Hat üléses, 40 lóerős

Horch-autó

teljesen új gumikkal, újra lakkozva, igen jó állapotban, re dikció olcsón eladó.

Érdeklődők adják le címüket a kiadóhivatalban.

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Lilliomtej-krémet, lilliomzappant, lilliompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag Kulka Emil városi gyógyszerárában, a Fekete Sárohoz, Belváros, Szentgyörgy-ter.

Budapesti nemzetközi vásár

1927 április 30. - május 9.

Rendezi a

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara

Vámszabadraktár

Bel- és külföldi szállítási és utazási kedvezmények.

Vizumkedvezmény

Kiállítóknak és látogatóknak felvilágosítást nyújtanak:

Budapest: a vásárhoza. (V. Alkotmány-utca 8).

Timișoara: Tedeschi Béla, II., Strada Dacilor 17.

Déva: Camera de Comerț și Industrie.

Meghívó

A Temesvár-Gyárvárosi Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaság

(Institut de Credit și Economii Timișoara-Fabrica S. P. A.)

tisztelt részvényesei az 1927. évi február hó 27-én (Vasárnap), d. e. 1/2 11 órakor a saját intézeti helyiségében tartandó

XII. évi rendes közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghívjuk azzal, hogy részvényeik a Temesvári Első Takarékpénztárnál is deponálhatók

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyvvezető kijelölése.
3. Két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése a lefolyt üzletéről.
5. A mérleg-, nyereség és veszteség-számla előterjesztése, a tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása úgy az igazgatóság, mint a felügyelőbizottság részére.
6. Az igazgatóság megválasztása 3 évre.
7. Határozati javaslatok intézetünknek a Temesvári Első Takarékpénztárba való beolvadása tárgyában.
8. Esetleges indítványok.

Activa		Mérleg-számla		Passiva	
Készpénzeszközök.....	444.323,79	Készpénz.....	1.000,00		
Váltótáca.....	8.236,185	Tartaléka.....	200,000		
Adosok.....	9.666,136	Értékpapír-árfojyományok.....	40,000		
Jelzálogkölcsönök.....	28.091,17	Kétes követelések tartalék-lap.....	200,000	1.440,000	
Értékpapírok.....	108,65	Betétek.....			
Leltár.....	1	könyv-cskékre.....	12.589.341,25		
		fojyozamiában.....	1.094.073,7	13.683.414,62	
		Hitezők.....		867,78	50
		Visszeszámítás.....		1.700,00	—
		Fel nem vett osztalék.....		1.908,50	—
		Átmeneti kamat.....		367,63	—
		Tiszta nyereség.....		351.284,34	—
	18.484.019,96				18.484.001,96

Veszteség		Nyereség- és Veszteség számla		Nyereség	
Költségek: tisztv. járandósága, üzleti költségek, házbér stb.	555.532,40	Nyereség-gazhozat az 1925. évről.....		15.530,36	
Kétes követelések tartalék-alapnak.....	200,000	Kamatok, jutalékok és egyéb jövedelmek.....		1.263.496,88	
Adók és illetékek.....	175.210,50				
Tiszta nyereség.....	351.284,34				
	1.282.027,24				1.282.027,24

Barabás m. p. Timișoara, 1926. december 31-én. Ugray m. p. ügy. igazgató, könyvszakértő. cégvezető főkönyvelő, jogosított könyvelő.

IGAZGATÓSÁG:

- Gerdanovits m. p. elnök. Dr. Engels m. p. alelnök.
Bukovetz m. p. Brück m. p. Csendes m. p. Ferschitz m. p. Freund m. p. Járosy m. p. Ladstädter m. p. Olariu m. p. Schuur m. p. Wuits m. p. Hemmerth m. p.

Megvizsgálta és rendben találta:

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

- Pohorányi m. p. Roth m. p. Bittó m. p. Tóth m. p. Nagy m. p.

MOZI

Belvárosi mozi: Vasárnap, február 13
Gyárvárosi mozi: Szóda, február 16
Mehalai mozi: Kedd, február 15 és szombat, február 19

RIN-TIN-TIN

(A halálszoros)

Borzalmas, izgalmos, kalandos és szenzációs film, a főszerepben a felülmúlhatatlan RIN-TIN-TIN, Kicsoda a Rin-Tin-Tin? ...

A híres farkaskutya, amely évi 1.000.000 dollár jövedelmet hoz gazdájának. Valóságos győzelmet aratott úgy Amerikában mint egész Európában.

Monopol: Atlantic-film, Oradea-Mare.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap d. u. 3 órakor is.

Ritka alkalom! Penz- és hiány miatt Fe tünő olcsó árak! gazdag butorraktárunk mélyen leszállított áron kerül eladásra. Vételkényszer nélkül meggyőződhetik arról SCHUSZTER butorgyárában Temesvár-Erzsébetváros, Korona-u. 14 (a hármas villamos végállomása). Telefon 11-91.

Déli Hirlap

Temesvár
Hatvan lei egy hónapra

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.